

Magistrát města Brna

prostřednictvím

Úřadu městské části Brno-Bohunice

č. j. BBOH/03130/21/SOC; Om 20/19

V Chomutově dne 28. 6. 2021

Odvolatelka: Bc. [REDAKCE] nar. [REDAKCE] bytem [REDAKCE]

Zastoupena: Zuzanou Candigliota, advokátkou se sídlem Burešova 615/6, 602 00 Brno

Odvolání

Tímto podáváme odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Brno-Bohunice ze dne 7. 6. 2021, č. j. BBOH/03130/21/SOC; Om 20/19, kterým byla odmítnuta žádost odvolatelky o nahlédnutí do spisové dokumentace nezl. [REDAKCE] nar. [REDAKCE] bytem [REDAKCE]

Odvolání podáváme z toho důvodu, že je rozhodnutí v rozporu se zákonem.

Správní orgán v úvodu rozhodnutí uvádí, že vystupuje jako věcně a místně příslušný správní orgán dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Ustanovení § 54 tohoto zákona s názvem Vedení evidence a spisové dokumentace uvádí, že obecní úřad s rozšířenou působností (dále „úřad“) vede evidenci dětí a) uvedených v § 6, b) kterým byl ustanoven opatrovníkem nebo poručníkem. Podle § 55 odst. 1 o dětech zařazených v evidenci podle § 54 vede úřad spisovou dokumentaci, přičemž § 55 odst. 2 specifikuje, co spisová dokumentace obsahuje. Z uvedených ustanovení vyplývá, že pokud byl úřad ustanoven dítěti opatrovníkem, vede evidenci a zároveň spisovou dokumentaci o dítěti.

O tom, kdo je oprávněn nahlížet do této spisové dokumentace, pojednává § 55 odst. 5 takto:

„Nahlížet do spisové dokumentace vedené o dítěti, nejde-li o část týkající se správního řízení, je oprávněn na základě písemné žádosti pouze rodič dítěte, kterému náleží rodičovská odpovědnost, nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci. (...) Rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci mají právo při nahlížení do spisové dokumentace činit si z ní výpisy a pořizovat za úhradu kopie spisové dokumentace nebo její části (...)“

Tedy zákon jasně, srozumitelně a předvídatelně stanoví, že rodič dítěte, kterému náleží rodičovská odpovědnost, je oprávněn na základě písemné žádosti nahlížet do spisové dokumentace dítěte. Tedy v tomto případě odvolatelka naplňuje zákonné podmínky pro oprávnění nahlížet do dokumentace svého syna, kterou vede úřad.

Podle § 55 odst. 6 Může úřad rozhodnout o odmítnutí písemné žádosti, pokud by to bylo v rozporu se zájmem dítěte. Avšak takový závěr musí být odůvodněn. Podle § 68 správního řádu obsahuje rozhodnutí odůvodnění, ve kterém se uvedou důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže správní orgán prvního stupně všem účastníkům v plném rozsahu vyhoví.

Správní orgán odůvodnil odmítnutí přístupu odvolatelky do spisu tím, že je orgán sociálně-právní ochrany dětí kolizním opatrovníkem v řízení a po dobu tohoto opatrovnictví nelze umožnit nahlížení do částí spisové dokumentace související s řízením, a to ani rodičům nezletilých dětí. Opačný přístup by údajně představoval porušení zásady rovného postavení účastníků v občanském soudním řízení, neboť kolizní opatrovník je v řízení zástupcem nezletilých dětí.

Toto odůvodnění odporuje zákonu, neboť zákon nestanoví, že by kolizní opatrovnictví bránilo nahlížení do spisu ze strany rodičů. Naopak logická provázanost zákona je taková, že zákon uvádí, že v případě, že je úřad dítěti ustanoven opatrovníkem, tak vede spis a do tohoto spisu má právo nahlížet rodič dítěte, kromě situace, kdy je to v rozporu se zájmem dítěte. Logika zákona rozhodně není postavena tak, že v případě kolizního opatrovnictví je automaticky zapovězen přístup rodiče dítěte do spisu. Je třeba zkoumat zájem dítěte a zda je přístup do spisu v rozporu s tímto zájmem.

Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2344/18: *„V nálezu sp. zn. I. ÚS 1737/16 ze dne 12. 7. 2017 se Ústavní soud podrobně věnoval konceptu nejlepšího zájmu dítěte a zdůraznil trojí význam ustanovení čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, jak jej připomíná Výbor pro práva dítěte (viz jeho obecný komentář č. 14, citovaný výše, bod 6) a používá i Ústavní soud ve své rozhodovací praxi (nález sp. zn. I. ÚS 1737/16, body 52–55, včetně odkazů na další rozhodnutí). Ustanovení čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte zaprvé zakotvuje (hmotné) právo dítěte na to, aby jeho nejlepší zájem byl předním hlediskem při jakékoliv činnosti jej se týkající. Zadruhé z něj vyplývá základní interpretační princip pro všechny orgány veřejné moci v případech, kdy se jejich činnost dotýká dětí: je-li možné interpretovat právní předpis vícero způsoby, je třeba zvolit ten, který nejefektivněji naplňuje a podporuje nejlepší zájem dítěte. Zatřetí pak uvedené ustanovení zakládá i procesní požadavky. Při jakémkoli rozhodování dotýkajícím se dítěte je třeba posuzovat a určit jeho nejlepší zájem a hodnotit možný dopad rozhodnutí na dané dítě. Tyto úvahy se musí promítnout i do odůvodnění přijatého rozhodnutí, z nějž musí být zřejmé, že nejlepší zájem dítěte byl skutečně předním hlediskem při rozhodování; musí v něm být vyloženo, co příslušný orgán považoval za nejlepší zájem dítěte, na základě jakých kritérií k tomuto závěru dospěl a případně jak byl nejlepší*

zájem dítěte poměřován s dalšími důležitými zájmy či právy (obdobně viz i nález sp. zn. I. ÚS 3226/16 ze dne 29. 6. 2017, bod 29; a nález sp. zn. II. ÚS 2027/17 ze dne 7. 8. 2017, bod 20).“

Správní orgán nijak konkrétní zájem dítěte v tomto případě nevyhodnotil a nezdůvodnil, **v čem konkrétně je ohrožen zájem dítěte**, pokud jeho matka nahlédne do spisu. Správní orgán tak nesplnil svoji povinnost posuzovat a určit jeho nejlepší zájem a hodnotit možný dopad rozhodnutí na dané dítě a rovněž promítnout tyto úvahy do odůvodnění přijatého rozhodnutí, z nějž musí být zřejmé, že nejlepší zájem dítěte byl skutečně předním hlediskem při rozhodování; musí v něm být vyloženo, co příslušný orgán považoval za nejlepší zájem dítěte, na základě jakých kritérií k tomuto závěru dospěl a případně jak byl nejlepší zájem dítěte poměřován s dalšími důležitými zájmy či právy.

Nic z toho nebylo naplněno. Například je třeba vzít do úvahy, že přístup rodiče dítěte do spisu zaručuje kontrolu kvality zastoupení dítěte ze strany úřadu. Dítě má právo na efektivní právní zastoupení a pokud opatrovník toto právo dítěte porušuje, rodič dítěte na to může poukázat a dát podnět ke změně opatrovníka.

Nicméně v tomto případě odvolatelka nepožadovala přístup do spisu za účelem kontroly kvality právního zastoupení svého dítěte, ale za účelem zjištění, co bylo obsahem zápisu jednání mezi osobou, kterou zmocnila k jednání s úřadem, a pracovníci úřadu.

Navrhujeme, aby napadené rozhodnutí bylo změněno tak, že se umožní odvolatelce nahlédnout do spisu dítěte.

zastoupena

Zuzanou Candigliota
advokátkou

Příloha:

Plná moc